

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund
Årgang 71 . Nr. 10

December
1986

*Forsidebilledet er mindst 50 år gammelt.
Fra venstre: Lektor Marcus Pedersen (født 1892),
lektor O. B. Müller («Fatter») (1875-1951) og skrive-
og sløjdlærer Søren Thomsen (1886-1972).*

Friskere end Friskbaagt

Mette *Munk*TM

Mette Munk A/S · Göteborggade 5, P.O. Box 9 DK 5100 Odense C. Danmark · Telephone 09 13 44 13

Årsfesten lørdag den 18. oktober 1986

I det smukke lidt blæsende efterårsvejr samledes festdeltagerne i kirken til en koncert med Chorus Soranus, dirigeret af Knud Vad. Vi hørte først, sunget bag alteret, et gregoriansk Kyrie fulgt af en latinsk middelalder-påskehymne. Så kom koret frem foran korgitteret og sang: Når Vildgåsen larmer (overskæringssangen) konfirmationskantaten og sluttede med det sidste kor fra Knud Vads jubilæumskantate, først opført 3. oktober i år. Til slut spillede Knud Vad på orglet den festlige 4. sats fra Charles Marie Vidors Orgelsymfoni nr. 5.

Såvel organist som kor nærmer sig international klasse.

Formanden, Ib Juul, bød velkommen i festsalen og nævnte de tilstedeværende jubilare:

Marie Munck-Thomsen (1911). Folmer Stenbuch (1916). Helen Fenger og Nicolai Thron (begge 1926). Sven J. Bruun de Neergaard, Kjeld Rønhof, Karl Henningsen, Frode Gam og H. L. Stubbe Teglbjerg (alle 1936).

De modtog alle forsamlingens bifald hver især.

Fra Martha Anda (f. Nielsen) (1911) i Sandnes i Norge, oplæstes en hilsen ledsaget af et billede af Sorø Pigeskole 1908.

Formanden fremhævede, at som skolen passede til 1586, så passede den også i dag til 1986, det er en levende skole. Den har format, 3 fester i anledning af 400 års jubilæet, dronningebesøg, festforestilling i Det kgl. Teater og den følgende lørdag åbent hus med over 3000 besøgende!

På den anden side, fortsatte Ib Juul, ville skolen være fattigere uden Soransk Samfund. Netop Soransk Samfund gør det muligt at studere den længerevarende effekt. Lærerne kan se, at deres input også giver et rimeligt output. Og Ib Juul sluttede med at konstatere, at omend han endnu ikke var hverken 40-eller 50 års jubilare, så fandt han, at årgangene blev bedre

og bedre med alderen. Alligevel er dog nok de unge de mest spændende, hvorefter formanden gav ordet til årets rustaler, Georg Lemke (54), borgmester i Dragør. Talen bringes andet sted i bladet. I spisesalen med nye stole og borde siden i fjor samledes gamle soranere og ledsagere, ialt 156 sig så til Postgaardens fortræffelige gammeldags oksesteg, fulgt af fløderand med friske frugter.

Lektor Steen Jensen blev med akklamation valgt til dirigent, hvilket hverv blev løst med elegant myndighed og charme. For jubilarene talte Frode Gam, læge i Rødovre (36).

Jubilartalen

Det er mærkeligt at stå her for at bringe en hilsen som 50 års jubilare – mærkeligt, fordi den store fest i anledning af skolens 350 års jubilæum står helt frisk i ens erindring. Vi elever – i alt fald en god del af os – sang under Andrup's ledelse festkantaten stående i ØH – frit oversat »Øvre Helvede« og kunne kigge ind på majestæterne og Deres kongelige Højheder Kronprinsen og den nylig til landet komne kronprinsesse Ingrid og høre prof. Vilhelm Andersens festtale med den karakteristiske indledning: Konge & Dronning – ja, jeg kan naturligvis ikke karrikere Vilh. Andersen ordentligt.

Og så var der ved den lejlighed en 50 års jubilare til stede, der lod falde en bemærkning om, at han endnu havde kantaten fra 300 års jubilæet i sine ører!

Se, sådan noget giver perspektiv og sammenhæng og er med til at give rod i en tid, der kan synes rodløs med større forandringer indenfor et kortere spænd af år, end menneskeheden måske nogensinde før har oplevet – en tryghed, der kan sammenlignes med den, som jeg altid har syntes, der må være ved at vokse op på en slægtsgård.

Denne sammenhæng er måske en af grundene til, at næsten alle gamle soranere ser tilbage på deres Sorøtid med glæde

– andre årsager kan nævnes: Historiens vingesus, den skønne natur, et lærerkorps, der så forskelligt det end var, rummede personligheder, der huskes med sønlig ærbødighed.

50 års jubilarene sender en varm hilsen og tak til deres gamle skole – glæder sig over det fællesskab mellem skole og gamle elever, som denne fest også er et udtryk for.

Skal vi udbringe et leve for Sorø Akademis Skole og Soransk Samfund med tre lange og tre korte hurra'er.

Frode Gam (S36).

Stubbe Teglbjerg (36), som gennem årene havde hørt så mange jubilarer tale, ville ikke tale om alt og intet, man bør tale om sig selv. Hans farfar var flyttet til Sorø i 1904 med en omfangsrig familie. Selv var han efter udlændighed vendt tilbage for 20 år siden. Det, der binder os, er kærligheden til byen, skolen og egnen. Nok sker her forandringer og dog ikke. Fru Nordahl Svendsen takkede for stadig at få lov

til at være med, når man har boet mere end 50 år i Sorø og har haft 3 børn på skolen, så er man en del af skolen. Fra årets dimittender talte Jens Chr. Jørgensen, som fremhævede den selvtillid, som skolen gav os, den viden og særlige kostskolehumor, som blev os til del, og han håbede selv en dag som 50 års jubilat at kunne give dette videre til den tids dimittender. Herefter overrakte formanden en soraner-nål til taleren og ønskede ham og de øvrige deltagere af årgang 86 velkomne i Samfundet. Uffe Fink Jensen (84) fremhævede, at hvad enten man er 5 års jubilat eller 50 års, så er følelserne de samme i forhold til vor skole.

G1. Soranere med ledsagere, 70 i alt, indfandt sig til kaffen og dansen, og var det 3 eller 4 gange, »les lanciers« måtte holde for? Nogle sluttede, som det er blevet næsten tradition, hos Karen Raft på Torvet. Ak ja, som en af de tilstedeværende udbød: »Hvad skal vi gøre, når du bliver gammel, Karen?«

Finn Harlang (R45).

Talen til dimittenderne

Tale ved Soransk Samfunds årsfest for årets dimittender på Sorø Akademi lørdag den 18. oktober 1986 ved Georg Lemke:

Kære dimittender!

Kære gammelsoranere!

Kære elever på Sorø Akademi!

Mine damer og herrer!

Til dimittenderne vil jeg sige: I dag er det næsten 4 måneder siden, I dimitteredes fra Sorø Akademi. Det vil sige, at I allerede har snuset lidt til livet uden for skolen. Skolen, hvor man jo som ældste klasse er noget, og hvor man står sammen som gruppe. Når skolen er færdig, flyver man hver til sit – alt efter lyst og talent, og pludselig skal man til at begynde forfra på et studium, et arbejde eller hvad ved jeg. Og man står ret alene.

På skolen havde man i det mindste et værelse. Nu er man i de fleste tilfælde bo-

ligsøgende, for kun få har været så heldige at sikre sig et værelse.

Og så står man der.

Men I har fået en ballast fra Akademiet. Og jeg vil vove det ene øje på at påstå, at I har en god portion *selvtillid* med i kufferten, hvorhen I ellers rejser. Den skal I pleje – for den er guld værd. Det er den, I skal bygge på i jeres videre færden.

Da jeg sad og funderede over, hvad man forventer sig af fremtiden, når man forlader skolen, kom jeg til at tænke på en oplevelse, jeg engang havde på Island.

Første gang, jeg var der, var en mørk decemberaften for mange år siden. Det vil sige, at jeg ikke anede, hvordan omgivelserne så ud. Jeg blev indlogeret på hotel Saga i Reykjavik. Hotellet har en tagrestaurant med store glaserede, hvor jeg næste morgen satte mig op og spiste morgenmad. Klokkeren var otte, og det var sta-

digvæk buldrende mørkt. Men så begyndte morgendæmringen – og jeg satte kaffekoppen fra mig i betagelse. Byen Reykjavik vågnede langsomt op og fik liv, havet fik glimt og farve, bjergene trådte frem, og konturerne blev skarpere.

Og jeg sad og tænkte: Jamen, det er jo som selve livet, der fødes og åbenbarer sig. – Og jeg synes faktisk, at det er et billede på det, I står overfor. Først ved man ikke, hvordan fremtiden kommer til at se ud, selv om man gør sig mange tanker om den; men langsomt begynder man at kunne skimte konturerne – måske på grund af den profession, man har valgt – og efterhånden som årene går, bliver landskabet tydeligere og tydeligere. Men husk, at I selv er med til at tegne landskabet og give det liv og farve.

I den forbindelse vil jeg gerne sige, som H. J. J. talte om forleden – lad være med at lade jer imponere af krokodiller, kaglene haner, fine titler/erfaring eller hvad det nu kan være. Alle er startet som nye på et eller andet tidspunkt, som I selv. Så bare klø på og vær uimponeret, så forbliver jeres sind åbent og modtageligt.

Skæbnen har villet, at jeg har rejst en hel del og har boet med min familie i Afrika i over fem år. Det giver glimt af andre kulturer, som øger en dimension til ens egen verden, og det giver *måske* en højere tolerancetærskel over for dem, der er anderledes. Det er der vel god brug for i dagens Danmark, hvor vi på grund af de store problemer uden for landets grænser får mange anderledes udseende og tænkende mennesker herop. Men fordi de har andre sæder og skikke end vore, behøver de jo ikke være dårligere af den grund. Her kan jeg give et eksempel på en pudsigt oplevelse, vi havde i Tanzania. Vi havde en kok, som var lidt træt af sin kone og gerne ville låne nogle penge af mig til at købe sig en ny for. Jeg spurgte ham, hvad der dog var i vejen med den nuværende, siden han ville af med hende. Jo, sagde han, når jeg kommer *efter* hende, fordi hun ikke har maden parat, gør hun således: (Illustreres) – og det kan jeg ikke fin-

de mig i. På os virkede det underligt, at han kunne købe sig en ny kone og skille sig af med den gamle ved blot tre gange at sige: Jeg vil skilles, jeg vil skilles, jeg vil skilles. Men for ham var det en ganske naturlig ting. Til gengæld stirrede han måbende, når vi juleaften dansede rundt om et træ, som vi havde stadset op. Det viser blot, som en slags morale, at sæder og skikke *ikke* er underlige for dem, der praktiserer dem.

Mens vi er ved forholdet mellem de to køn, kommer jeg til at tænke på salig professor Spärck, som var zoologiprofessor, og som var den, der holdt årstalen, dengang jeg sad i jeres stol.

Dengang fik man råd om, at man ikke skulle sidde begravet i bøgerne hele dagen – hvilket der i virkeligheden hverken dengang eller nu var nogen nævneværdig fare for. Professor Spärck gjorde et stort nummer ud af, at vi skulle have det sjovt her i livet og ikke mure os inde, og så sagde han: Og så vil jeg sige jer een ting: *lad være med det småkysseri i krogene – men elsk for satan!* Og disse ord vil jeg da gerne gøre til mine. Specielt til pigerne kan jeg dog tilføje en lille advarsel: I må gerne gå med drenge og unge mænd – men lad være med at stå stille!

Men tilbage til, hvor jeg slap. Det ligger mig yderligere på sinde at opfordre jer til at engagere jer i det, der foregår omkring jer. Albert Camus har sagt: Det drejer sig om at tjene menneskeheden – men det drejer sig også om at give brød til din lillebror.

Det betyder, at det egentligt er lettest at engagere sig i de store altomfattende projekter, men at det er svært at omsætte det i praksis, når det er ens dagligdag, der berøres. Det er let at støtte Flygtning 86, hvor hjælpen går til flygtninge, som ikke bor her i landet. Det er straks meget sværere at vise samme hjælpsomhed, hvis flygtningen er din nabo. Det er så uendelig få steder i verden, man kan smykke sig med begrebet demokrati, og vi er alle sammen dødheldige, at vi er født i Danmark, hvad vi i øvrigt ikke selv har bestemt.

Men for at få tingene til at fungere, skal man *tro på det*, *man engagerer sig i*, ellers går det ikke, Ludvig Holstein har formuleret det således:

Ja, jeg er troende
jeg tror på det groende
min tro kan blive svag
men aldrig briste
alt gror
nat og dag
og jeg tror til det sidste.

Det, jeg mener med at citere Ludvig Holstein, er ikke en naiv tro uden handling. Tværtimod mener jeg, at handling er det vigtigste. Og jeg er af den opfattelse, at hvis mange nok tror og handler, så kan der skabes en bedre verden – så tro på det, I gør, og gør det fjerne til det nærværende.

Nu er jeg nået til slutningen af min tale, og I kan med rette stille mig det spørgs-

mål, om jeg selv har fulgt alle mine gode råd og opfordringer til jer.

Hvis jeg skal besvare dette af mig selv stillede (hypotetiske) spørgsmål, vil jeg svare på denne måde:

Jeg har egentlig ikke fortrudt ret meget i mit liv – og allermindst hende, jeg har giftet mig med.

– Men derfor kan jeg alligevel godt være lidt småmisundelig på jer, som står foran begyndelsen.

Med disse ord vil jeg ønske jer lykke til på rejsen med de forehavender, I har besluttet jer for.

Gå bare på – så skal det såmænd nok lykkes for jer!

Må jeg bede alle jer andre om sammen med mig at udbringe et leve for årets dimittender og på, at de kan få en lykkelig rejse.

Georg Lemke (S 54).

Brevkassen

Kære redaktør!

Da jeg i foråret var til kandidateksamen i kirkehistorie på det teologiske fakultet i København, viste det sig ved en tilfældighed, at alle tilstedeværende i eksamenslokalet var gammelsoranere. Vi blev enige om at forevige dette »historiske« møde og sende det til Soraner-Bladet.

Stående fra venstre Knud Banning (S 43), eksaminator), J. Michael Nissen (S 76) (eksaminanden), Hans Henrik Nissen (S 80) (tilhører), Jørgen Pedersen (S 38) (ensor).

Mange venlige hilsener med håbet om alt vel
Jens Michael Nissen.

Kære redaktør!

Blot nogle linjer for at meddele dig, at den gode matematiklærer – hvis velsignelsesrige gerning min gl. klassekammerat Hans Jørgen Jensen kun dunkelt erindrer – hverken hed DAMGAARD (Soranerbladet 1986, s. 161) eller MARCUS (Politikens Kronik). Det var såmænd OLE GAD, der underviste i matematik i IIGM 1947/48 og IIIGM 1948/49.

Med venlig hilsen, din hengivne

Sv. Gram Jensen (S 49).

Fejl i fødselsdagslisten

Fejl i september: 24. Gunnar Modvig f. 36. Lærer, Heglingevej 19, 4180 Sorø.

24. oktober. *Carlos Jakhelln* er død i 1980. Den opgivne adresse er Carl Jakhellns (S 33).

Soranske dødsfald

ERIK LARSEN (R 1952)
13. november 1936 – 21. november 1985
KNUD BJØRN JENSEN (R 1927)
13. august 1910 – 28. september 1986

20 år som husmor for en flok akademister

Gæsten spurgte en af drengene, hvordan de bar sig ad med at finde nogle damer, og svaret lød: »Vi sælger vore søstrel«. Derefter blev han spurgt om, hvad en søster kostede. Jeg husker ikke beløbene, men der blev vist nævnt 3 priser. På spørgsmålet om, hvad han havde fået for sin søster, nævnede drengen den mellemste pris. Gæstens reaktion: »Syntes du ikke, hun var mere værd?« – »Jo, men jeg kunne ikke få mere«.

Foruden en baldame, skulle de også skaffe en anstandsdame. Det var gerne drengens mor, og det var festligt at se mødrene i deres fine kjoler komme for at hente deres sønner, som jo den aften var i galla med stiv flip og butterfly. Mange måtte hjælpes med kravetøjet, for det var jo uvant. Undertiden var jeg med som anstandsdame, og det var en meget festlig oplevelse.

Lektiehjælp

Da jeg en dag var på min sædvanlige runde for at lægge tørv på kakkellovne, spurgte en 4. mellem'er mig, om jeg kunne hjælpe ham med noget tysk, der var skrevet med »krøllede« bogstaver. Ganske vist var min studentereksamen mere end 25 år gammel, men det mente jeg nu nok, jeg kunne. Han kom så ned i dagligstuen til mig, og vi fik klaret vanskelighederne.

Men det medførte, at både han og andre hver dag kom ned for at få hjælp til det ene og det andet, så ofte havde jeg en kø på 4-5 stykker, der gerne ville hjælpes. Matematikken kunne jeg dog ikke klare, da jeg er nysproglig student. Der var nogle i køen, der var »tvangsindlagt« til nogle stikprøver: Drengene med de laveste karakterer kom ofte temmelig hurtigt ned og bad om at få lov til at gå ud og lege. Jeg måtte prøve at sikre mig, at de havde læst. Naturligvis kunne de nemt snyde mig, men nogle fangede jeg da. Den lektiehjælp var en god måde for mig at få opfrisket mine sprogkundskaber på. Selvom det

jo var et ekstraarbejde, jeg havde påtaget mig, var det mig en virkelig fornøjelse.

En gang, da jeg var med til kongeballet i november, sagde lektor Pihlkjær til mig, at en af mine drenge (en af de mange Ole'r) var for dårlig i latin, så han skulle ikke regne med at blive rykket op i gymnasiet. Den næste dag spurgte jeg Ole, om han gerne ville i gymnasiet, og det sagde han ja til. Jeg foreslog ham så, at jeg kunne hjælpe ham med latinen, hvis han ville komme ned til mig en times tid hver eftermiddag; han kom. Men da det jo var mange år siden, jeg selv havde læst latin, måtte vi gøre grundig brug af grammatikken og syntaksen for at kunne analysere sætningerne. Det var et morsomt arbejde, men med mange afbrydelser, for Ole var meget ukoncentreret og kunne afbryde med spørgsmål som: »Mona Lisa – er det en kvinde fra romertiden?« – Så måtte jeg jo give en forklaring. Eller: »Hør, hvad er det for en fugl?« og så måtte jeg vedgå, at jeg ikke kendte ret mange fuglestemmer. Samtidig lærte jeg – gennem Ole – Pihlkjærs måde at oversætte latin på, f.eks.: »Hannibal cyklede over Alperne«, og han oversatte Massinissa med Mads Nielsen og mange andre morsomme ting.

Ole fik sin eksamen og blev rykket op. Men desværre kom han ikke op i 2.G, så han kom på studenterkursus i København, hvor han fik eksamen på 2 år.

Spilopper

Spilopper blev der jo også lavet. Da jeg en dag stod i køkkenet, kunne jeg høre en dreng kalde på mig. Det var mig umuligt at høre, hvorfra stemmen kom – det lød, som om det var fra skorstenen. Da jeg spurgte ham, hvor han var, sagde han: »Prøv at gå ud i gården«. Og der lå han på sydsiden af mit tag og tog solbad. Da huset havde cementtagsten, som sikkert var blevet møre, var jeg temmelig nervøs for, hvad der kunne ske.

Men endnu engang måtte den samme

Niels, som var en stor gymnast, en tur over taget. Når vi havde spist, skulle drengene gå op på deres værelser og læse. Der plejede at være ro, men den aften kunne jeg høre, at alle drengene opholdt sig på gangen. Da jeg gik op for at se, hvad der var i vejen, stod der en flok foran badeværelsesdøren – som var låst udefra. De gjorde tegn til mig, at jeg ikke måtte sige noget. Så jeg stod afventende sammen med dem. De var ved at blive utålmodige og gav sig til at kræve løsepenge af »fangen«. Men der var ganske stille – det var mystisk. Pludselig kom Niels grinende ud ad døren til sit værelse. Han var klatret ud af et af badeværelsesvinduerne, op over tagryggen, ned på den anden side af taget, hvorfra han let kunne hoppe ned på sin altan og klatre ind gennem et åbentstående vindue. Tableau!

Desværre var der nok andre, der lærte af denne historie. For da jeg en mørk vinteraften var på vej hjem fra aftenskolen, så jeg en skikkelse på vej op over tagryggen og ned på sydsiden, hvor der var nogle tagvinduer, han kunne krybe ind ad. Jeg fik aldrig at vide, hvem det var, men måtte endnu engang advare imod ture på det møre tag.

Endnu en drengestreg husker jeg: Af og til kunne en af de store stille sig op øverst på trappen og spærre for resten af flokken. Der var så en råben på trappen, stærk nok til, at jeg kunne gå op af den anden trappe og henad gangen, uden at den spærrende dreng kunne høre mig. Jeg kom med andre ord bag på ham, hvad der forskrækkede ham sådan, at han slap rækværket for at læne sig op ad væggen. Flokken var befriet.

Mod skoleårets slutning

Når vi nåede hen til eksamenstiden, gik dagene naturligvis på en helt anden måde. Det var en tid fuld af spænding og uro. I et letsindigt øjeblik gik jeg hen og lovede wienerbrød til alle, hvis en af dem kom hjem med et UG. De faldt ikke så hyp-pigt, for de dygtigste drenge blev jo gerne alumner. Drengene fik mig så overtalt til, at jeg også gav wienerbrød for et UG%,

og hvis der faldt 2 UG%’er på en gang, ville de ikke snydes; så måtte vi have wienerbrød to dage i træk. Det var altid cre-meboller med chokoladeglasur. Der var nogle år, hvor det blev en meget dyr spøg for mig, men festligt var det. Det var et stående spørgsmål, når drengene kom hjem: »Er der boller i dag?«.

De år hvor jeg havde en dreng, der blev student, havde vi altid en fin frokost. Jeg havde en god bekendt, der var forstan-derinde på Ankerhus Husholdningsseminarium. Hun lånte mig alt, hvad jeg havde brug for. Der var en bronzefarvet hest, der blev anbragt midt på bordet med en hel masse grønt omkring. Der var små studenterhuer, små stilhæfter i mange forskellige farver og et par lykkens galoscher. Sådan en dag var studentens forældre eller pårørende med til frokosten. Det var altid vemodigt at sige farvel til en dreng, som ikke kom igen efter ferien.

De drenge, der skulle komme tilbage efter ferien, skulle tømme skuffer og skabe helt, inden de rejste. Derved opnåede vi, at alt overflødigt blev kastet bort, og ikke mindst var det vigtigt, at mødre fik lejlighed til at gå drengenes tøjbeholdning igennem. For mig var det også vigtigt, at alt var tømt, så vi kunne komme til at gøre grundigt rent under den hovedrengøring, som vi straks kastede os ud i, når drengene var rejst.

Efter endt hovedrengøring havde jeg så sommerferie, men da det var de færreste år, der ikke skulle en eller flere nye drenge ind, var jeg nødt til at blive hjemme, indtil jeg havde fået de tilstrækkelige tilmeldinger.

Ansaret

Men jeg har aldrig fortrudt mit valg. I de 20 år var mit hjem fuldt af liv, og jeg holdt af arbejdet. Trods min relative bundethed i det daglige, kom jeg i forbindelse med mange mennesker både fra ind- og udland.

Men der er jo intet arbejde, det være sig nok så godt, som ikke også medfører skuffelser. Nogle få drenge har jeg måttet bede om at flytte; en enkelt gang fordi der

var en misstemning i flokken. Da jeg opdagede, hvorfra den stammede, måtte jeg bede den pågældende dreng om at flytte; til stor sorg for mig selv, for der var så meget godt ved ham. Men for at redde resten af holdet, måtte han rejse. – Forøvrigt mødtes vi det efterfølgende år på aftenskolen. Vi fulgte den samme foredragsrække, og han satte sig ved siden af mig, da han så mig. Vi havde det vældigt hyggeligt sammen,

Andre gange var det uforstående forældre, som forårsagede en »skilsmisse«. F.eks. var der en far, der skrev et langt, kritiserende brev til mig, hvori han bl.a. ankede over, at jeg forlangte en madkasse – »for den blev naturligvis aldrig vasket af«. Desuden fandt han det forkert, at jeg havde givet hans søn lidt ekstra sporgovnspenge med til en week-end i København. Drengen var 12 år og skulle for første gang alene finde ud til nogle slægtninge derinde. Jeg ville sikre mig, at han havde penge nok til at kunne gå til en telefon eller tage en sporgovn, hvis noget skulle glippe. Faderen syntes, at det var unødvendigt, for drengens 2 år ældre brøder, som boede et andet sted, havde aldrig fået mere end det strengt nødvendige med.

Endnu en ting husker jeg fra brevet: Da drengen havde boet hos mig et par måneder, fik han et voldsomt astmaanfald. Da jeg ikke kendte til astma, sendte jeg bud efter dr. Rasmussen. Faderen var vred over, at jeg havde kaldt lægen. »Det var helt unødvendigt, for anfaldene skulle ignoreres«. De plejede aldrig at tage sig af det, og det skulle jeg heller ikke. Men jeg havde på intet tidspunkt fået noget af vide om hans sygdom eller hans behandling. – Denne fars synspunkter var så forskellige fra mine, at et samarbejde ikke kunne fortsætte.

Ligesådan med den mor, der ringede mig op, fordi jeg ikke ville give hendes 12-årige søn lov til at tilbringe natten i et andet hjem, som jeg ikke kunne komme i forbindelse med, fordi forældrene ikke var hjemme. Da hun endte med at sige, at

hun regnede mere med sin tolvårige søns dømmekraft end min, blev jeg også i dette tilfælde klar over, at en fortsættelse var umulig.

Men de ovennævnte eksempler hører heldigvis til sjældenhederne. Jeg mødte megen anerkendelse i årenes løb, og når en dreng var færdig hernede, fik jeg mange tilkendegivelser om taknemmelighed.

En helt utrolig taknemmelighed har jeg mødt hos en mor, hvis søn havde nogle meget vanskelige år i Sorø. Han var svær at hjælpe, men jeg har kunnet følge ham gennem mange år. Hans mor skrev nemlig et langt brev til mig hver eneste jul i mere end 25 år, hvori hun fortalte om hans videre udvikling og altid endte med en tak, som jeg syntes var ufortjent, for jeg følte jo netop ikke, at jeg havde kunnet hjælpe ham. Det er gået ham godt senere i livet. Da hun til sidst blev så gammel, at hun havde svært ved at skrive, ringede hun mig op nogle dage før jul, og vi fik nogle gode, lange samtaler. Nu er hun død, men hvor er jeg hende taknemmelig.

Foruden ansvaret over for forældrene havde vi jo også et ansvar over for skolen. Der hjalp rektor Bohns tydelige besked om, at man skulle tilstræbe så lille forskel som muligt mellem alumnernes vilkår og de udeboendes. De få gange, hvor jeg er gået til en lærer eller til rektor med et problem, er jeg altid blevet vel modtaget. Jeg havde stor respekt for rektor Bohn, men jeg lærte ham også at kende fra en helt anden side end den strenge, ja han kunne endda være lun. Der var et år, hvor vi havde en masse sne i påsken, og da jeg påskedag kom ud af kirken, kom rektor Bohn hen til mig og sagde: »Man skulle jo næsten ønske glædelig jul!«

Jeg tænker ofte tilbage på de 20 gode år, og det hører til mine store glæder, når jeg nu på mine gamle dage får besøg af en af mine »gamle drenge«. Det er morsomt at høre om, hvad de har oplevet, siden de gik ud af skolen. Så kommer den tid til at stå levende for mig med alle de gode minder. ■

Åbent hus på Sorø Akademi 11/10 1986

Der var flere gange rundvisning i Akademihaven med akademigartner Hans Schwartzbach.

Af praktiske grunde var det begrænset, hvor mange der kunne være med til at fejre jubilæet på selve dagen. Derfor arrangeredes der åbent hus ugen efter, og det blev en stor succes med ialt ca. 3.500 gæster fra nær og fjern, spændende fra gamle soranere, elevernes forældre og andre interesserede, der alle fik en god dag ud af det. Alle sejl var sat til, der var åbent alle vegne, og der foregik en masse. For at tage det materielle først blev der spist tre store grise, der blev stegt på spid i Avlsgården under brændehjelmen, der jo ikke bruges mere efter overgangen til naturgas. Sammesteds var der også borde og bænke, så man kunne sidde ned og spise i tørvejr. Forørigt var vejret godt!

Der var rundvisning på hovedbygningen og i kirken flere gange, biblioteket viste sine skatte frem, i Hauchs samling på Vænget demonstreredes fysiske forsøg ligeledes i naturfagsbygningen. Det zoologiske museum på Vænget havde mange besøgende. I idrætshallen kunne man få sin kondi testet, i gymnastiksalen var der quindegymnastik anno 1906, Jordens rotation demonstreredes på østre trappe med et ophængt pendul, og i datalokalet på biblioteket var der programmer om økonomi, ernæring og landbrug. Der var cricketkamp på Store Plads og film i et klasseværelse.

Overskuddet af alle disse arrangementer gik i Sorø Akademis Kulturfond. Der var fuldt hele dagen, og arrangementet blev en stor succes, der opfordrer til gentagelse i fremtiden med et par års mellemrum.

Der er al mulig grund til at takke alle de frivillige hjælpere, der ofrede en dag på foretagendet, og det gælder ikke alene lærerne, men også skolens personale og sidst, men ikke mindst eleverne, der færdedes overalt og gav en hånd med, hvor det var tiltrængt, og de nød det!

Red.

Cricketkamp på Store Plads.

Sorø-julemærke

Lions Club har udgivet et særligt soransk julemærke, Akademiet i snevejr. Pris 10 kr. for ark á 30 stk. Det sælges i en række forretninger i Sorø.

Soraner-frokosten

i december er altid velbesøgt. Hvis det er muligt, så giv en tilmelding på telefon 01 13 86 66 senest den 3. december.

Finn Harlang.

Hvad er det??

Piet van Deurs (45) har TV-udsendelse fra Sorø Akademis festsal den 19. december.

Frokosten den 2. oktober

Formanden og næstformanden brillerede ved deres fravær, men sendte hilsener gennem *Harlang*, der ledede slagets gang med vanlig verve. Vi var denne gang placeret i et sidelokale med egen indgang, men det blev det ikke lunere af indendørs, vi småfros! Dette er konstateret før i det ellers udmærkede etablissement »Prag«, det bør påtales! Det er upraktisk at sidde til bords iført overtøj samt bælgvanter!

To soranere havde trodset globale afstande for at komme hid: *Adam Boserup* '36 fra California, men hjemme for tiden, og *Erik Trautmann* '50 fra England. Erik var på vej fra lufthavnen pludselig kommet i tanken om, at det jo var den første torsdag i måneden, ergo blev kursen straks lagt om ad »Prag«, hvor han ankom på klokkeslet medførende sin yndige fru Birthe, der ganske vist ikke er soraner, men da hun er en fair lady, fik hun ikke tilladelse til at stå udenfor, hun blev buden til taffels, hvad ingen af os havde det allermindeste imod!

Den rundbords samtale gik livligt. Et bemærkelsesværdigt islæt bør refereres: *Holm-Petersen* fremførte postulatet, at *realisterne ikke regnes for rigtige soranere!* Som begrundelse fremførte han: Vore fotografier hænger ikke på Den blå Gang sammen med studenternes«! Påstanden, der er hørt før, synes meningsløs, men den har dybere årsager bortset fra eventuelle mindreværdskomplekser. Man vil sikkert give mig ret, når jeg fastslår, at der mellem os drenge ikke fandtes nogen form for »diskrimination«, men rigeligt med drillerier både vandret og lodret f.eks. *rasunger* kontra de ældre, *klassikere* kontra nysproglige, *matematikere* kontra sproglige etc. *Realisterne* var selvfølgelig ikke hævet over drillerierne, der gjaldt alle, også snyderne, der såmænd også drillede hinanden indbyrdes. Hvem husker ikke *Fatter*, der stemplede *enhver* realklasse som »den værste i de samfulde så og så mange år, han havde været lærer på skolen«! – *Kamman* '27 erklærede, at han

aldrig i sin tid havde været ude for, at man mellem kammeraterne betragtede realisterne som mindre »rigtige« soranere end gymnasiasterne: »Problemet drejer sig ikke om afgangseksamen, men om klassefællesskab«, sagde *Kamman*, »vi hører sammen i grupper, der deles, udtynnes og suppleres til nye grupper, der forlader skolen med eller uden afgangseksamen«. *Kamman* pointerede, at al tale om »årgange« faktisk er uden mening: »En vilkårlig årgang rummer soranere på alle mulige trin, der intet fortæller om fællesskab på tværs af årgangen. Det samme gælder *afgangsåret*, en rent *praktisk* gruppering – her finder man den gruppe, man gik ud sammen med – der ganske naturligt anvendes i Soraner-Biografiernes *Studenter*, *Realister* og *Andre*, hvor *alle* – selvfølgelig! – er ligeværdige soranere, uanset hvor lang eller kort tid, de har gået på skolen«!

Men ret beset refererer *Holm-Petersens* posulat jo ikke til kammeraterne i skoletiden eller i Soransk Samfund, hvor man ikke møder nogen som helst form for diskrimination: overfor Fugl Fhønix er vi alle ens! Men følelsen af manglende accept havner på hine tiders Sorø Akademi og den dør rådende ånd »ovenfra« betinget af stedets traditioner, der ikke kunne se bort fra *akademiker*-dyrkelsen, og i denne sammenhæng var *studenterne* (»Herrer vi ere i Aandernes Rige ...«) de »rigtige« soranere! Realisterne, der lagde an på nyttige sagkundskaber og ej på »ånd«, var en slags enfants terribles, der forstyrrede Parnassets hellige haller, og de der gik under dette ufattelige lavmål, regnede man slet ikke med! Følgelig er det ganske naturligt, at man kun har *student-årgangene* hængende på Akademiet og ikke disse uakademiske undermennesker! Selvfølgelig er dette trukket hårdt op, men så sent som i min tid (1931-37) personificeredes dette arrogante »ånds«- dvs. akademiker-hovmod i en umådelig lærd doctor udi philosophien, der ikke lagde skjul

på sin foragt for realisterne, som han ganske åbenlyst følte, at han spildte sin ophøjede lærdom på! I gymnasiet – hvor denne umådeligt indbildske doctor jo virkede mellem vordende academici – har han efter sigende efterladt sig et bedre omdømme ... Heldigvis var bemeldte herre en undtagelse mellem sine i denne henseende neutrale kolleger, men en beklagelig undtagelse, der desværre bekræftede en gammel og dårlig tradition, der heldigvis hører historien til ... men realisterne kom ikke op at hænge, og nu er også *de* historie!

Det blev en god frokost, og efterhånden som brændevinen blev omsat, steg temperaturen. Det hjalp nu også gevaldigt, at *Adam* gav *kage på fod*, og da hans erindringer fra Sorø-tiden jo ikke ligefrem er kedelige, ja, så havde vi det vældigt fornøjeligt ikke mindst til nachspielet, hvor han fortalte en masse interessant from over there, blandt andet fik vi at vide, at indianerne ikke huserer så vildt som tilforn, og at Reagan *ikke* er konge af Amerika! Vi troede alle som én, at Saxtorph sad og ventede på os på Erik den Røde, man han lurede os også denne gang!

Følgende mødte frem til frokosten: Ellen Roeszler Boserup '22 (ej Sorø), Laurids Schrøder '25, Dan Fink og Svend Kamman begge fra '27 og begge æresmedlemmer, G. Holm-Petersen og Peter Waagstein '31, Jørgen Tholl '33, Adam Boserup '36, Paul Rantzau '37, Finn Harlang '45, Ole Clemmensen, Søren Lotz og Aage Gorm Niegaard '47, Erik Trautmann '50 og fru Birte (realist fra Aalborg Katedralskole) som gæst, Allan Flensborg '71 og Hans Kiesow kaldet Tatzelwurm '73.

Paul Rantzau.

Frokosten 6. november

Soranerfrokoster ligner ikke hinanden, kun få er almindelige, ingen kedelige! Soransk Samfunds tidligere formand *Robert Riis* var til stede og blev tvunget til frivilligt at påtage sig formandsskabet for denne gangs skyld, da ingen fra styrelsen hav-

de vist sig. Således stærkt provokeret indledte Robert med at præsentere sig selv først: »Det er så længe siden, jeg har været her, så I bør vide, hvem jeg er«, hvorefter han af gammel, god vane pegede på *Herluf* som forsanger. Men Herluf måtte afslå på grund af hæsleg heshed, og så faldt valget på Saxtorph Provocator, der beskedent og lavmælt indrømmede, at nok kunne han tale, men synge, *Nej!* Pludselig var sangen imidlertid på alles læber, og Saxtorphs malmrøst overdøvede såmænd alles og førte os frelst gennem versets irgange, dog slap vi ikke for *Stainings* undervandsbåd: »Der glider Baaden langsomt under *Vandet*« i stedet for »Landet«. Vi fik også både råbt hurra og skålet, før døren gik op, og den virkelige formand, *Ib Juul*, trådte ind som selvtrettede. Han greb straks ordet og berettede begejstret om det, i soransk sammenhæng, utroligt begivenhedsrige jubilæumsår: »Først selve dagen den 31. maj med den stemningsfulde afsløring af *Dan Fink's* smukke stele, og dernæst festen post festum i Sorø den 3. oktober med et utroligt godt program bivånet af *Dronning Margrethe* og *Prinsen*. *Hans Jørgen Jensens* festtale i kirken, »Fugl Fønix og Krokodillen«, var veloplagt og fortræffelig«. I Det kgl. Teater om aftenen var næsten 600 gamle soranere mødt op!

Ib Juul karakteriserede Sorø Akademis åbent hus arrangement den 11. oktober som en kulmination i festlighederne: »Intet mindre end tre tusinde(!) interesserede havde fulgt opfordringen! Stor ros til arrangørerne, for hvem det lykkedes at placere Sorø Akademi som en *levende* og ikke blot en historisk institution. Stor interesse for og megen omtale i pressen af vor gamle skole havde været følgen.

Ved årsfesten den 18. oktober havde 160 meldt sig, herudover havde intet mindre end 70 unge deltaget – en stor succes! Nu har vi Holbergs fødselsdag den 3. december tilbage, men desværre uden Holberg-forestilling ('Sparekassen'). Mød i det mindste op til bekransningen af Holberg-statuen foran teatret om morgenen

kl. 9,30 med efterfølgende samvær og glem ikke julefrokosten på Prag dagen efter, torsdag den 4. december, hvor *Sal-ling*, traditionen tro, vil bortauktionere rare bøger om Soranske materier til sædvanlige skyhøje priser!

Sålunde, omtrent, taledede formanden og satte sig derpå. *Mitens* supplerede det sagte med egne, morsomme oplevelser på Alumnatet i Dronningens umiddelbare nærhed, og *Herluf* kunne berette om en i sandhed enestående og morsom jubilæumshændelse: Ved jubilæums-særtogets afgang fra Sorø den 3. oktober havde akademister »entret« lokomotivet og af den imødekommende lokomotivfører fået en særlig jubilæumstilladelse til at opholde sig i førerkabinen helt til København! Alt teknisk var blevet forklaret undervejs – en stor oplevelse!

Som så ofte før faldt talen på alle tiders gode soraner, *Svend Clausen '25*, som vi savner grumme meget! Svend overkommer desværre ikke at tage den lange vej fra sin bolig i Nordsjælland til Soranerfrokost, men for at han ikke skulle føle sig sat udenfor, havde Tholl fået den udmærkede idé at sende ham en fælles frokosthilsen på et akademikort i konvolut med

akademifrimærke – men vi havde jo allershelst haft ham iblandt os nydende godt af hans gode humør og hans enorme erindringsstof fra hans lange funktionstid i Soransk Samfund (alene som bestyrelsesmedlem har Svend fejret 50-års jubilæum!), men også hans legendariske hjælp-somhed omtaltes med taknemlighed, den har mange stiftet bekendtskab med! *Herluf* mindedes med fryd Svend Clausens rappe replik: Ved et møde havde man bedt Svend om at karakterisere Soransk Samfunds forhold til en given person/sag. Svaret lød i al sin enkelthed: »et absolut misforhold!«.

Frokostgæsterne var følgende: Nestor og æresmedlem *Herluf Krog-Meyer 09*, *Laurids Schrøder 25*, Æresmedlem *Dan Fink 27*, *Gunner Holm-Petersen* og *Peter Waagstein 31*, *Niels Veng Petersen* (direkte fra Brasil!) og *Jørgen Tholl 33*, *Paul Rantzau 37*, *Niels Saxtorph 40*, *Jørgen Heller*, *Hans Mitens* og *Robert Riis 41*, og *Benjamin Ib Juul 47*.

Inden vi sivede over til et velbesøgt *Nachspiel* fortalte *Mitens* om 40-års fødselaren *DIS* (Danmarks Internationale Studenterkomite).

Paul Rantzau.

»JUL I SORØ« 1986

Forsiden er i år en smuk gengivelse af *Christen Dalsgaard's* dejlige billede af Stuegangen.

Af indholdet kan nævnes:

Julehilsen af *S. T. Vestergaard (S35)*.

Billede af årets studenter.

Rejseartikel af *Axel Karlshøj (S73)*.

Samt meget andet lokalstof fra det gamle Sorø og Sorø Akademi.

Heftet kan bestilles ved:

Hugo Jacobsen,

Peter Damsvej 53,

4180 Sorø.

Tlf. 03 63 26 05.

Pris kr. 55,- + porto.

Runde fødselsdage dec. 1986

1. Skibsfører Ole Bonfils (f. 36, R 53), M/S »Ove Skou«, Rederiet Ove Skou, H. C. Andersens Boulevard 44, 1553 København V.
5. Skibsmægler Jørgen Rødgaard Hansen (f. 16, R 34), Kystvejen 34, 4400 Kaulundborg.
7. Kemiing. Helge W. Hansen (f. 16, S 35), Åbrinken 12, 2830 Virum.
8. Cand. jur. Jens Boye Morving (f. 36, S 55), Tranegårdsvej 61, 2900 Hellerup.
8. EDB-chef Kai Rogberg (f. 26, S 44), N. Frihavngade 78, 2100 Kbh. Ø.
9. Manager Ivar Joh. Hecktermann (f. 26, S 46), OL JOGI, P. O. Box 259, Nanyuki, Kenya.
9. Apoteker Aksel Edv, Rosen (f. 16, R 33), Aage Jedichs Vej 5D, 8270 Højbjerg.
9. Cand. polit. Lavge S. Vedel (f. 26, S 47), Dageløkkevej 96C, 3050 Humlebæk.
11. Civ.ing. O. Stig Jørgensen (f. 36, S 56), Fr. Vi's Allé 2, 2. th., 2000 Fr.
18. Komm.dir. Knud Christensen (f. 11, S 30), A. Skeels Gade 5, 6760 Ribe.
19. Cand.jur. Inga Rasmussen (f. 06, S 25), Fredensvej 67, 2., 2920 Ch.lund.
25. Assur. Kjeld Hansen (f. 26, R 43), Syvhøjvænge 127, 2620 Albertslund.
28. El.mek. Mogens Christensen (f. 11, R 27), Hillerødgade 77, 2200 Kbh. N.
29. Erik Schiøning Clausen (f. 16, R 33), Edificio Solyvista Planta 2, Avenida Ansite 3, Las Palmas, Gran Canaria.
30. Prof., dr. phil. Hans Ussing (f. 11, S 29), Carl Brochs Allé 17, 2860 Søborg.
30. Jägmästare Chr. Michael Winther (f. 16, R 34), villa Sofia, Sperlingsholm, S-30590 Halmstad, Sverige.
31. Arkitekt Jørgen Djurhuus (f. 26, S 45), Dyrhaugen 40, N-5045 Skjoldtun, Norge.
31. Prod.chef. Niels Vilh. Jørgensen (f. 26 S 45), Neptunvej 11, 8000 Århus C.

MEDLEMSKONTINGENTET

er af generalforsamlingen fastsat til kr. 90,- i 1986. For medlemmer fra og med årgang 1979 samt for medlemmer, der er fyldt 67 år, dog kun kr. 55,-. Medlemmer, som aftjener deres værnepligt, er kontingentfri et år, når meddelelse herom gives til:

Soransk Samfunds kasserer:

Direktør Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30
1302 København K.
Telefon (01) 13 86 66
Postgiro 4 00 17 10
Kontingent giro 3 27 13 07

OBS – Årgang 85 og 86 er kontingentfri

Postændring – Kontingent m.v.

SOR-data
Soransk Samfund
Dr. Tværgade 30
1302 København K.

OBS – BETALING

Til de medlemmer, der er bosat i Danmark, på Færøerne, i Norge, Finland, Sverige og på Island fremsendes fortrykte girokort. Udlandssoranere bedes **indbetale kontingent i check, trukket på en dansk bank**, da Samfundet ellers må betale **30,00 kr.** for at veksle en udenlandsk check. Denne indbetaling må gerne komme kassereren i hænde u/ yderligere opfordring, hvorved Samfundet sparer tid og penge til opkrævning.

Adresseændringer for Skandinavien

meddeles til det lokale postkontor, der lader besked gå videre til kassereren.

Henvendelse vedrørende SORANSK SAMFUND

stiles til:
Formanden, borgmester Ib Juul
Herlev Rådhus, Bygaden 90
2730 Herlev
Telefon (02) 94 06 33

SORANERBLADET: Redaktion

Svend Ranvig
Kongebrovej 28
4180 Sorø
(03) 63 08 57 (bedst 18-19)

SORANERBLADET: Administration

Direktør Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30, 1302 Kbh. K.
(01) 13 86 66

Sorø Bogtrykkeri APS
Alleen 9, 4180 Sorø
(03) 63 05 75

Ægte Fadøl er lidt mere...

Den ægte Fadøl
Friske tappet drikke
fra Faxe's Tænder-østing

W.C. KUHL, HEDERSTRUP, DANMARK
SWITZERLAND

Leverandør til det danske folk

**FAXE
FAD**

ET STORT
TILLYKKE
FRA OS I
FAXE...

Leverandør til det danske folk

FAXE
BRYGGERI

BIBI BACHE

ORDRUP JAGTVEJ 42 C

2920 CHARLOTTENLUND

Adressændringer og re-
klamationer rettes i Skan-
dinavien til det lokale
postkontor.

Indhent tilbud på

Person-, Last-, Varevogne

4300 HOLBÆK

Hovedvej 4
(03) *43 41 22

4400 KALUNDBORG

Slagelsevej 162
(03) *51 11 66

4500 NYKØBING Sj.

Autogården
(03)* 41 11 22

LYNGE & SØN A/S

INTERNATIONALT ANTIKVARIAT

SILKEGADE 11 - DK
1103 KØBENHAVN K.
TELEFON (01) 15 53 35

Sorø Akademis
Skovdistrikt

Telf. (03) 63 01 25

gælder det **SPHAGNUM** så tal med**Pindstrup Mosebrug A/s**

Pindstrup

8580 Ryomgård

Telefon (06) 39 61 00

**SAAB
DACIA**

Salg - Service

Aut. -forhandler
NIELS THIELEAutomobiler
STENLØSE

Tlf. (02) 17 00 72